

بررسی شیوع سوء تغذیه پروتئین - انرژی در دانش آموزان دبستانی شهر زنجان

جمیله قربانی *

خلاصه:

در یک مطالعه مقطعی، شیوع سوء تغذیه پروتئین - انرژی و برخی عوامل موثر بر آن در دانش آموزان ۶-۱۲ سال شهر زنجان مورد بررسی قرار گرفت. ۴۶۴۰ دانش آموز دختر و پسر بطور تصافی - طبقه ای از دو ناحیه آموزش و پرورش زنجان برای بررسی انتخاب شدند. جهت تعیین شیوع سوء تغذیه، شاخص های وزن برای سن (W/A)، قد برای سن (H/A) و وزن برای قد (W/H) کودکان، با استاندارد NCHS مقایسه شدند.

وضع تغذیه زیر ۲SD - بعنوان سوء تغذیه و بیشتر یا مساوی ۲SD - طبیعی در نظر گرفته شد. براساس یافته های این بررسی در صد شیوع سوء تغذیه در رابطه با شاخص های W/H, H/A, W/A بترتیب ۸/۵، ۱۰/۷، ۵/۴ درصد و همچنین در رابطه با هر سه شاخص، سوء تغذیه عمدتاً از نوع خفیف (بین ۲SD و ۳SD) بود. (بترتیب ۹/۵، ۸/۳، ۵ درصد). در رابطه با شاخص های W/A و W/H، سوء تغذیه در دختران بطور معنی داری بیشتر از پسران بود و تنها در رابطه با شاخص W/A با افزایش سن، سوء تغذیه بطور معنی داری کاهش داشت. در رابطه با شاخص های W/A و H/A، شیوع سوء تغذیه در کودکانی که مادران بی سواد داشتند، بطور معنی داری بیشتر از کودکانی بود که مادر آنان باسواد بودند. همچنین در رابطه با سواد پدر نیز یافته فوق، مشاهده گردید. شیوع سوء تغذیه در رابطه با هر سه شاخص، در دانش آموزان ناحیه یک، بطور معنی داری بیشتر از دانش آموزان ناحیه ۲ بود.

واژه های کلیدی: ایران، زنجان، دانشگاه علوم پزشکی، کودکان دبستانی، سوء تغذیه پروتئین - انرژی، وزن، قد، سن، سواد مادر، سواد پدر.

مقدمه:

ارزشیابی رشد و نمو در رابطه با سن و جنس برای تعیین وضع تغذیه کودکان تا سن بلوغ بسیار مهم بوده و توقف یا کمی سرعت رشد یکی از علایم محروم بودن از تغذیه کافی می باشد. (۱) هرگونه اختلال و کمبود تغذیه ای در کودکان، منجر به رشد ضعیف ذهنی و جسمی، عملکرد ضعیف و کاهش فعالیت در دبستان و عدم تمرکز حواس و کاهش یادگیری می شود. (۲)

مشکل کوتاهی قد و کم وزنی در بین کودکان سنین مدرسه در ایران مکرراً مشاهده شده است. (۳) اما آمار از وضع تغذیه دانش آموزان شهر زنجان در دست نیست و هدف از انجام بررسی حاضر، تعیین شیوع سوء تغذیه پروتئین - انرژی در کودکان دبستانی شهر زنجان و اثر عوامل جنس، سن، سواد والدین و ناحیه آموزش و پرورش بر میزان شیوع سوء تغذیه بود.